

Tilastotietoja Etelä-Savon ruokasektorista – Tiivistelmä

Riitta Kaipainen, Taina Harmoinen ja Pirjo Kivijärvi

Uudistuva ja kasvava Etelä-Savon ruoka-ala - URAKKA -hanke

12.12.2022

Ruoka-ala Etelä-Savon yrityssektorilla

Etelä-Savon ruokasektori vuonna 2020

- Liikevaihto 1 005,2 milj. euroa (17,4 % kaikista yrityksistä)
- Toimipaikkoja 2 282 kpl (19,0 % kaikista yrityksistä)
- Henkilöstöä 5 113 htv (17,3 % kaikista yrityksistä)

Etelä-Savon kaikkien yritysten ja ruokasektorin toimipaikkojen lukumäärä v. 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Etelä-Savon yritysten toimipaikat, kpl	12 893	13 138	12 723	12 191	12 005
Etelä-Savon ruokasektorin toimipaikat, kpl	2 858	2 791	2 707	2 455	2 282
Etelä-Savon ruokasektorin osuus, %	22,2	21,2	21,3	20,1	19,0

Lähde: Tilastokeskus, Yritystilastot 2016-2020

Henkilöstö

- Etelä-Savon kaikkien yritysten henkilöstön määrä on vähentynyt noin tuhannella henkilötyövuodella vuosien 2016-2020 aikana (v. 2020 henkilöstö 29 527).
- Ruokasektorin osuus kaikkien yritysten henkilöstömäärästä on pysynyt noin 17 prosentissa.
- Vuonna 2020 ruokasektorin henkilöstö oli 5 113 htv.

Etelä-Savon kaikkien yritysten ja ruokasektorin liikevaihto v. 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Etelä-Savon yritysten liikevaihto, 1 000 eur	5 414 301	5 520 279	5 726 867	5 784 635	5 774 291
Etelä-Savon ruokasektorin liikevaihto, 1 000 eur	901 727	930 032	995 324	1 002 050	1 005 186
Etelä-Savon ruokasektorin osuus, %	16,7	16,8	17,4	17,3	17,4

Lähde: Tilastokeskus, Yritystilastot 2016-2020, Maa- ja metsätalousyritysten taloustilastot 2016-2020

Elintarvikkeiden ja juomien valmistus

Elintarvikkeiden valmistus Etelä-Savossa v. 2020

- Elintarvikkeita valmistettiin 56 toimipaikassa, joista leipomoalalla oli 26 (46 %).
- Elintarvikkeita jalostavien yritysten määrä on laskenut muutamalla yrityksellä vuosittain.
- Suurin vähenemä on ollut leipomotuotteita valmistavissa yrityksissä.
- Kalanjalostuksessa on hienoista nousua henkilöstön määrässä sekä liikevaihdossa.

Juomien valmistus Etelä-Savossa v. 2020

- Juomia valmistettiin 14 toimipaikassa.
- Juomatoimialalla kasvua on ollut oluen valmistuksessa niin yritysten toimipaikkojen, henkilöstön kuin liikevaihdon määrässä.
- Vuonna 2020 olutta valmistettiin kahdeksassa toimipaikassa, henkilöstöä oli 30 htv ja liikevaihto reilut 5 miljoonaa euroa.
- Vuonna 2016 toimipaikkoja oli 5, henkilöstöä 21 htv ja liikevaihto vajaa 2,5 miljoonaa euroa.

Elintarvikkeita valmistavien yritysten toimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto Etelä-Savossa v. 2020

	Toimipaikat, kpl	Henkilöstö, htv	Liikevaihto, 1 000 eur
Teurastus, lihan säilyvyyskäsittely ja lihatuotteiden valmistus	9	201	62 602
Kalan, äyriäisten ja nilviäisten jalostus ja säilöntä	9	36	5 469
Hedelmien ja kasvisten jalostus ja säilöntä	3
Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus	0	0	0
Maitotaloustuotteiden valmistus	1
Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus	2
Leipomotuotteiden, makaronien yms. valmistus	26	179	27 094
Muiden elintarvikkeiden valmistus	6	27	12 767
Eläinten ruokien valmistus	0	0	0
Yhteensä	56	509	119 214

... Salassapitosäännön alainen tieto; alle kolme toimipaikkaa sisältävistä luokista näytetään vain toimipaikkojen lukumäärä.
Muiden elintarvikkeiden valmistus: tähän kuuluu muualle luokittelemattomien elintarvikkeiden, kuten sokerin, makeisten, kahvin, teen, mausteiden ja maustekastikkeiden sekä tuore-elintarvikkeiden ja erikoisruokien sekä valmisaterioiden ja -ruokien valmistus.

Lähde: Tilastokeskus. Yritystilastot 2020

Juomia valmistavien yritysten toimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto Etelä-Savossa v. 2020

	Toimipaikat, kpl	Henkilöstö, htv	Liikevaihto, 1 000 eur
Alkoholijuomien tislauk ja sekoittaminen; etyylialkoholin valmistus käymisteitse	1
Viinin valmistus rypäleistä	0	0	0
Siiderin, hedelmä- ja marjaviinien valmistus	3	7	822
Muiden tislamattomien juomien valmistus käymisteitse	0	0	0
Oluen valmistus	8	30	5 004
Maltaiden valmistus	0	0	0
Virvoitusjuomien valmistus; kivennäisvesien ja muiden pulloitetujen vesien tuotanto	2
Yhteensä	14	43	6 406

... Salassapitosäännön alainen tieto; alle kolme toimipaikkaa sisältävistä luokista näytetään vain toimipaikkojen lukumäärä.

Lähde: Tilastokeskus. Yritystilastot 2020

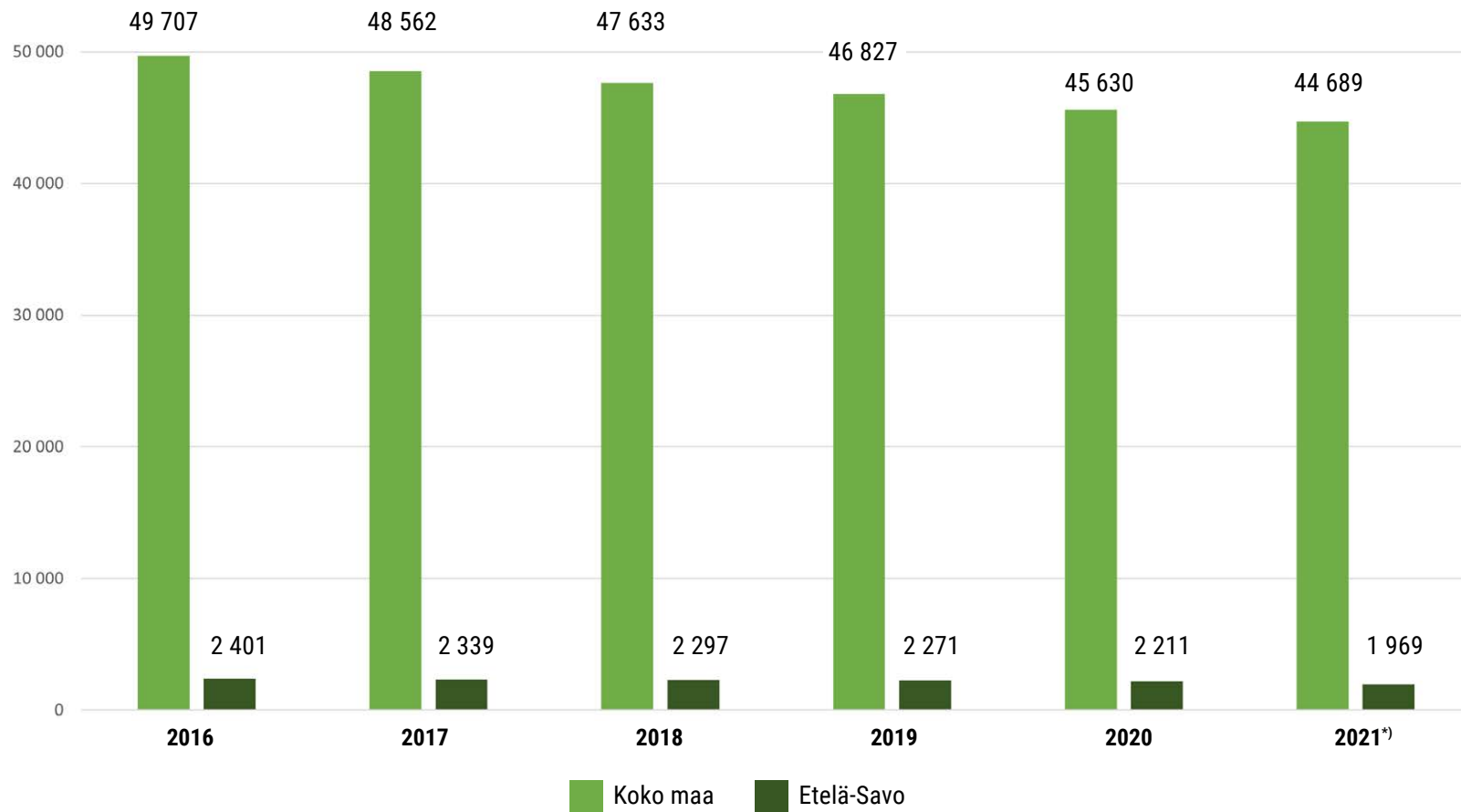
Maatalous- ja puutarhayritykset

Maatalous- ja puutarhayritykset Etelä-Savossa v. 2021

- Maatalous- ja puutarhayrityksiä 1 969 kpl (koko maa 44 689 kpl)
- Käytössä olevaa maatalousmaata 64 109 ha (koko maa 2 268 030 ha)
- Käytössä oleva maatalousmaa keskimäärin 33 ha/tila (koko maa 51 ha/tila)
- Etelä-Savon maatalous- ja puutarhayritysten osuus koko maan maatalous- ja puutarhayrityksistä on pysynyt viime vuosina suhteellisen vakaana (4,8 %).
- Vuonna 2021 osuus laski 4,4 %:iin Heinäveden kunnan siirryttyä Pohjois-Karjalan maakuntaan ja Joroisten kunnan Pohjois-Savon maakuntaan.

Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2016-2021

^{*)} v. 2021 alusta Heinävesi siirtyi Pohjois-Karjalan maakuntaan ja Joroinen Pohjois-Savon maakuntaan

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne

Maatalous- ja puutarhayritysten käytössä oleva maatalousmaa, keskimääräinen peltopinta-ala/tila ja vuokratun pellon osuus ELY-keskuksittain v. 2021

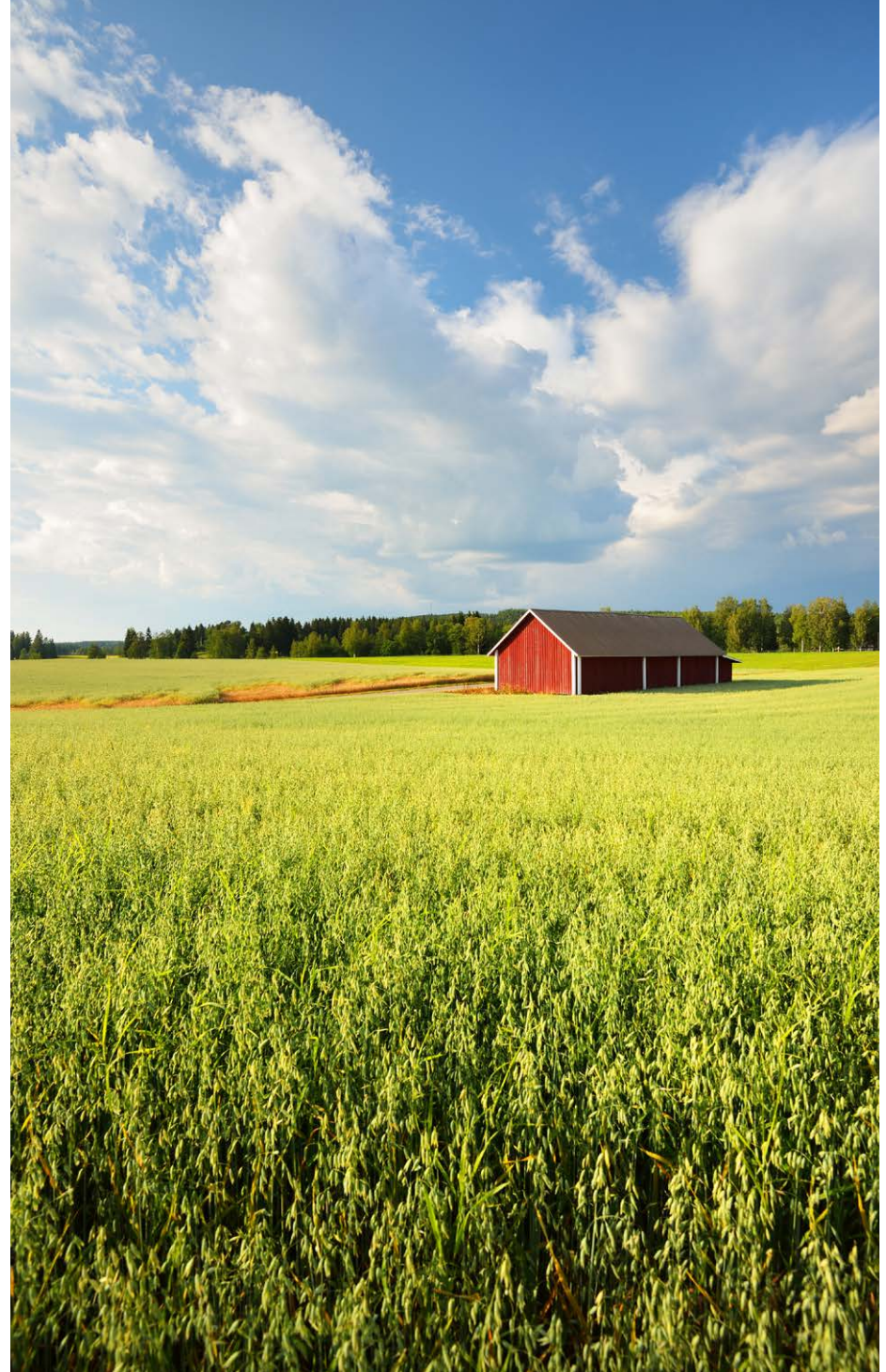
ELY-keskus	Käytössä oleva maatalousmaa			
	ha	ELY-keskuksen osuus, %	Keskimäärin, ha/tila	Vuokrattua, %
Varsinais-Suomi	292 417	12,9	63	35,1
Etelä-Pohjanmaa	263 463	11,6	51	34,9
Pohjois-Pohjanmaa	239 872	10,6	62	32,7
Häme	197 051	8,7	58	36,5
Pohjanmaa	184 130	8,1	47	35,7
Uusimaa	181 148	8,0	62	38,8
Pirkanmaa	166 421	7,3	46	39,5
Pohjois-Savo	154 142	6,8	48	38,4
Satakunta	140 492	6,2	52	40,4
Kaakkois-Suomi	122 515	5,4	49	37,8
Keski-Suomi	91 372	4,0	38	42,1
Pohjois-Karjala	85 130	3,7	45	40,7
Etelä-Savo	64 109	2,8	33	44,7
Lappi	43 903	1,9	35	46,6
Kainuu	25 616	1,1	44	47,7
Ahvenanmaa	19 427	0,9	46	33,2
Koko maa	2 268 030	100	51	

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne

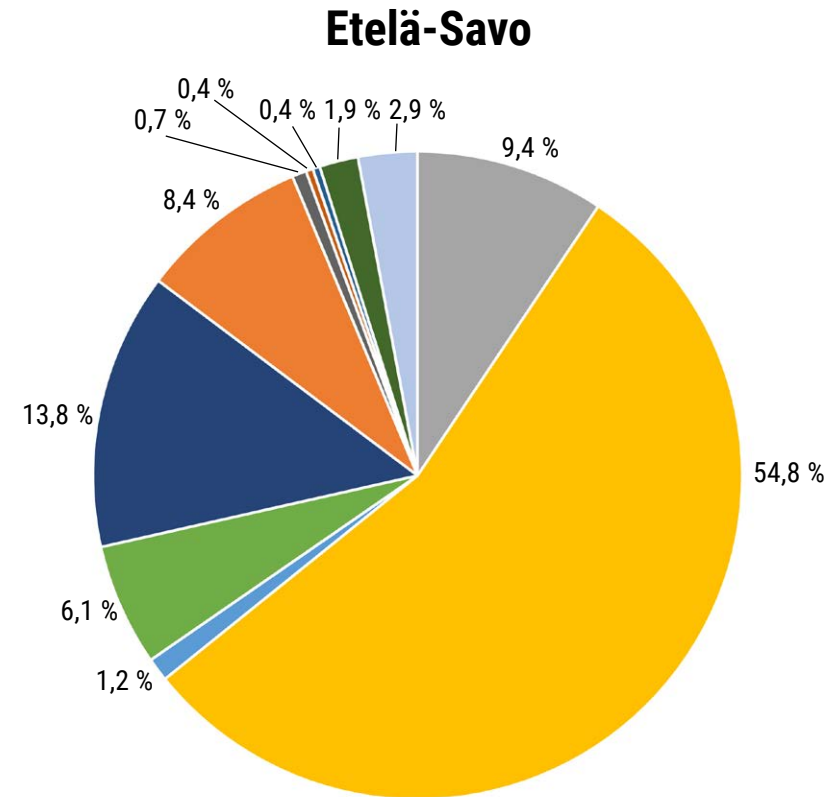
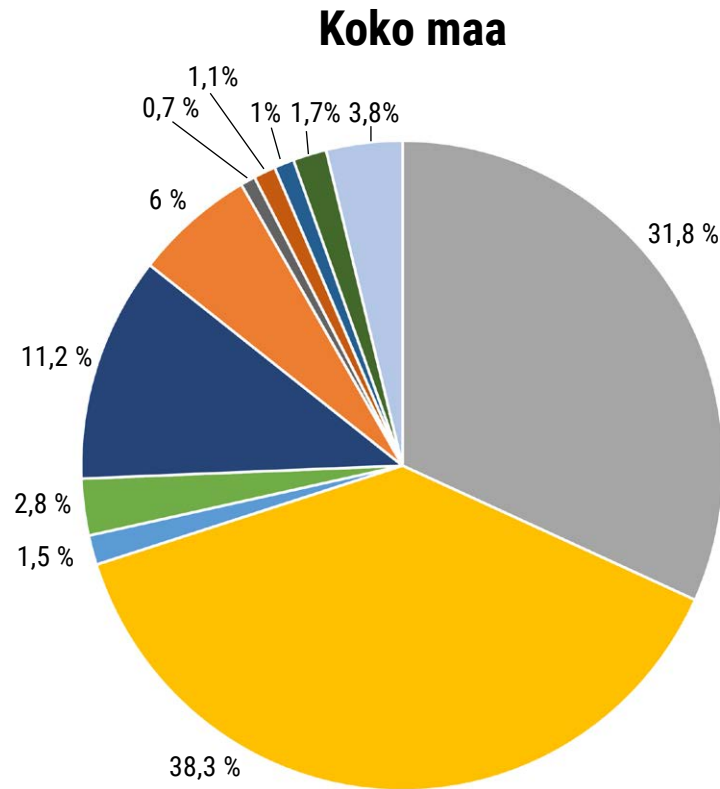

Vuokrattu maatalousmaa

- Viime vuosina käytössä olevasta maatalousmaasta vuokramaiden osuus on ollut
 - koko maassa noin 35 %
 - Etelä-Savossa noin 40 %.
- Vuonna 2021 vuokramaiden osuus nousi
 - koko maassa 37,5 %:iin
 - Etelä-Savossa 44,7 %:iin.

Maatalous- ja puutarhayritysten osuus tuotantosunnittain koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

1 avomaan puutarhatuotanto
 2 yhdistetty lypsykarja ja naudanlihan tuotanto
 3 sisältää lammas-, vuohi- ja hevostalouden

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus,
 Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne

Peltokasvien tuotanto

Peltokasvien viljely Etelä-Savossa v. 2021

- Käytössä olevaa maatalousmaata 64 000 ha.
- Maatalousmaasta 56,3 % oli nurmi-
viljelyssä, koko maassa 35,2 %.
- Viljaa viljeltiin 1 003 tilalla.
- Tattarin 200 ha:n viljelyala oli
viidesosa koko Suomen tattarin-
viljelyalasta.

Viljanviljelyssä käytössä oleva maatalousmaa ja tilojen lukumäärä koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

	Koko maa			Etelä-Savo			
	Viljelyala, ha	Osuus koko maan viljelyalasta, %	Tiloja, kpl	Viljelyala, ha	Osuus Etelä-Savon viljelyalasta, %	Tiloja, kpl	Etelä-Savon osuus koko maan viljelyalasta, %
Viljat	1 061 500	46,8	31 457	17 700	27,6	1 003	1,7
Vehnä yhteensä	217 400	9,6	9 990	1 700	2,7	154	0,8
syysvehnä ¹⁾	54 700		3 226	100		20	
kevätvehnä ²⁾	162 700		8 567	1 600		140	
Ruis yhteensä	18 300	0,8	1 758	400	0,6	57	2,2
syysruis	18 000		62	400		2	
kevätruus	400		1 709	0,0*)		55	
Ohra yhteensä	447 800	19,7	20 445	7 500	11,7	535	1,7
rehuohra	378 000		18 104	7 500		531	
mallasohra	69 800		2 715	0,0*)		4	
Kaura	331 500	14,6	20 884	5300	8,3	624	1,6
Seosvilja ³⁾	40 900	1,8	2 672	2400	3,7	156	5,9
Tattari	1 000		128	200	0,3	22	20,0
Muut viljat ⁴⁾	4 600	0,2	429	200	0,3	25	4,3

¹⁾ sisältää syyspelttivehnan

²⁾ sisältää kevätspelttivehnan

³⁾ sisältää valkuaiskasvin ja viljan seoskasvustot

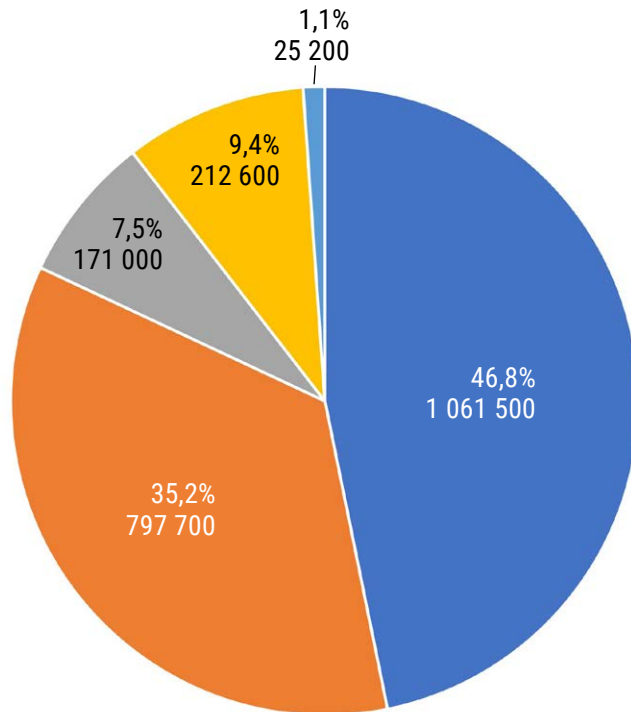
⁴⁾ ruisvehnä, maissi ja muut viljat

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Käytössä oleva maatalousmaa

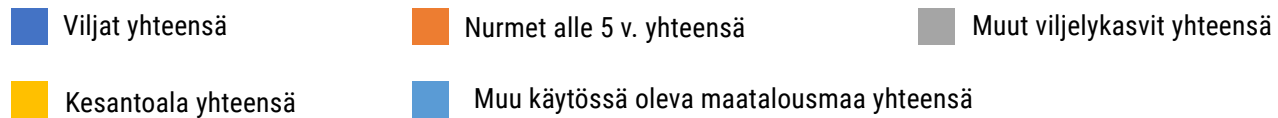
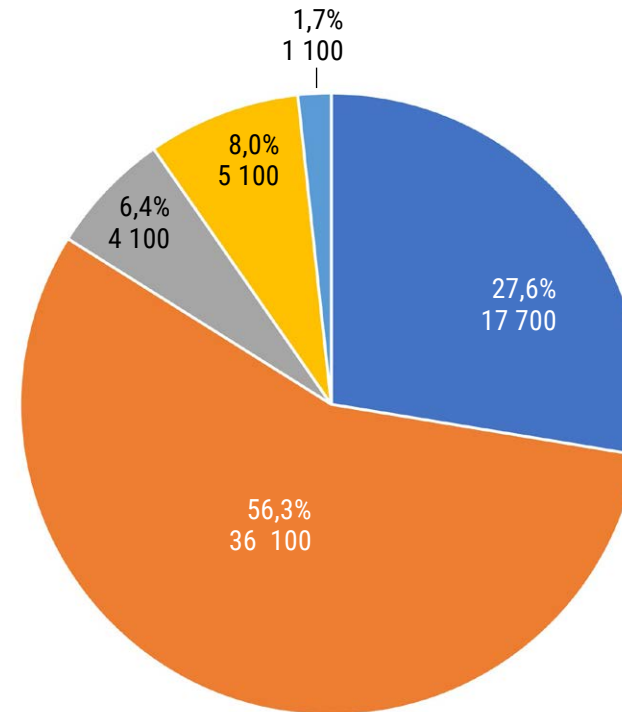

Käytössä oleva maatalousmaa koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

Viljelyala koko maa, ha

Viljelyala Etelä-Savo, ha

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Käytössä oleva maatalousmaa

Maidontuotanto

Maidontuotanto Etelä-Savossa v. 2021

- Maidontuotantotiloja 282 kpl (5,4 % koko maan tiloista)
- Maidontuotanto 92 797 000 litraa (4,2 % koko maan maitomäärästä)
- Mikkelissä eniten (49 kpl) maidontuottajia maakunnan kunnista.
- Savonlinnassa tuotetaan eniten maitoa 17 574 155 litraa, 18,9 % maakunnan maitolitroista.

Maidontuotanto koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2016-2021^{*)}

	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^{*)}	muutos-% 2016-2020
Maidontuotantotilat koko maa, kpl	7 827	7 283	6 738	6 172	5 729	5 255	-26,8
Maidontuotantotilat Etelä-Savo, kpl	458	421	386	362	335	282	-26,9
Etelä-Savon osuus maidontuotantotiloista, %	5,9	5,8	5,7	5,9	5,8	5,4	
Maidontuotanto koko maa, 1000 l	2 319 931	2 296 991	2 285 136	2 261 809	2 293 326	2 205 728	-1,1
Maidontuotanto Etelä-Savo, 1000 l	113 753	110 295	106 556	105 994	106 608	92 797	-6,3
Etelä-Savon osuus maidontuotannosta, %	4,9	4,8	4,7	4,7	4,6	4,2	

^{*)} v. 2021 alusta Heinävesi siirtyi Pohjois-Karjalan maakuntaan ja Joroinen Pohjois-Savon maakuntaan

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Aluettainen maidontuotanto

Maidontuotanto kunnittain Etelä-Savossa v. 2021

Kunta	Maidontuotantotiloja			Maidontuotanto			
	kpl	%	muutos-% 2016-2021	l	l /tila	%	muutos-% 2016-2021
Enonkoski	10	3,5	-16,7	3 193 119	319 312	3,4	-7,6
Hirvensalmi	7	2,5	-56,3	1 200 848	171 550	1,3	-50,0
Juva	34	12,1	-37,0	13 318 565	391 723	14,4	-7,8
Kangasniemi	20	7,1	-28,6	6 896 059	344 803	7,4	-4,7
Mikkeli	49	17,4	-41,7	15 236 566	310 950	16,4	-21,5
Mäntyharju	15	5,3	-28,6	2 454 959	163 664	2,6	-20,1
Pertunmaa	14	5,0	-30,0	2 987 874	213 420	3,2	-16,7
Pieksämäki	34	12,1	-22,7	10 236 448	301 072	11,0	-1,4
Puumala	11	3,9	-15,4	3 303 484	300 317	3,6	0,9
Rantasalmi	30	10,6	-36,2	13 894 030	463 134	15,0	1,0
Savonlinna	43	15,2	-25,9	17 574 155	408 701	18,9	-4,0
Sulkava	15	5,3	-25,9	2 500 775	166 718	2,7	-25,9
Yhteensä	282	100	-38,4	92 796 882	329 067	100	-18,4

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Aluettainen maidontuotanto

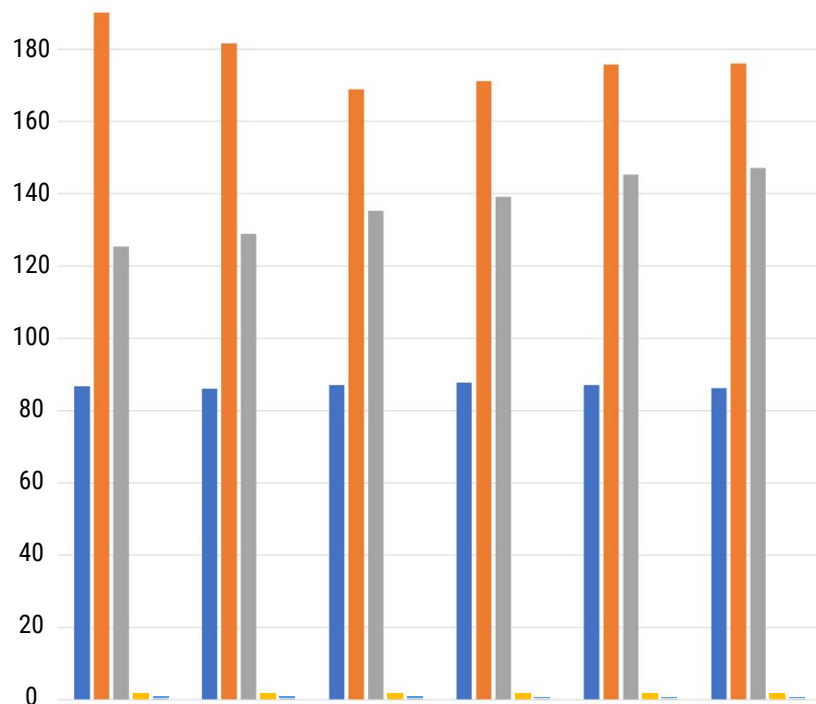
Lihantuotanto

Lihantuotanto Etelä-Savossa v. 2021

- Naudanlihaa tuotettiin 3,73 milj. kg (4,4 % koko Suomen tuotannosta).
- Sianlihaa tuotettiin 0,64 milj. kg (0,4 % koko Suomen tuotannosta).
- Lampaanlihaa tuotettiin 0,05 milj. kg (4,1 % koko Suomen tuotannosta).
- Savonlinna ja Rantasalmi ovat merkittäviä lihantuotantoalueita.

Lihan kokonaistuotanto (milj. kg) koko maassa v. 2016-2021^{*)}

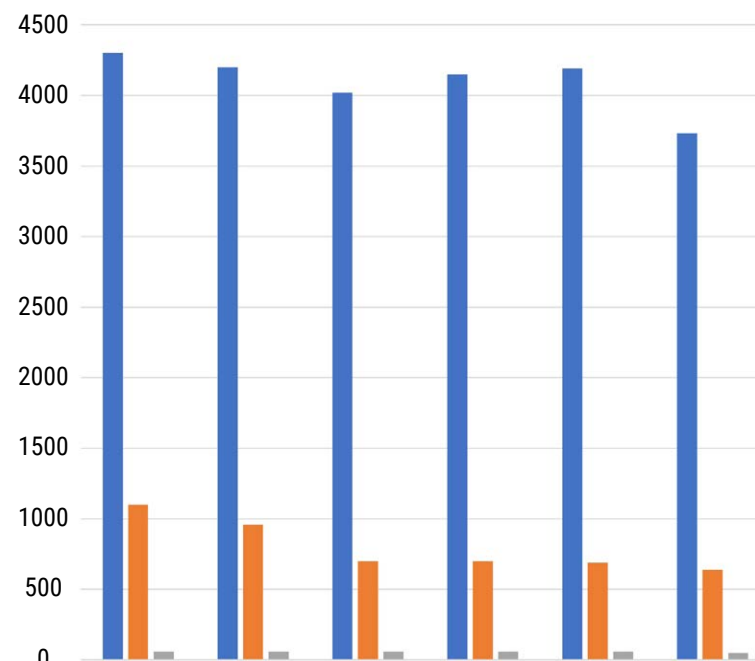

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Naudanliha	86,72	86,08	87,05	87,75	87,1	86,25
Sianliha	190,16	181,58	168,93	171,18	175,8	176,08
Siipikarjanliha	125,41	128,87	135,32	139,12	145,32	147,16
Lampaanliha	1,33	1,35	1,52	1,49	1,44	1,32
Hevosenliha	0,30	0,35	0,31	0,26	0,19	0,19

■ Naudanliha ■ Sianliha ■ Siipikarjanliha ■ Lampaanliha ■ Hevosenliha

^{*)} Teurastusmäärät sisältävät myös luomuteurastusmäärät.
Siat: Sisältää myös ulkomaille teurastettavaksi viedyt siat.
SVT: Luonnonvarakeskus lihantuotanto

Naudan-, sian- ja lampaanlihan tuotanto (1 000 kg) Etelä-Savossa v. 2016-2021^{*)}

	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^{*)}
Naudanliha	4300	4200	4020	4150	4190	3730
Sianliha	1100	960	700	700	690	640
Lampaanliha	60	60	60	60	60	50

■ Naudanliha ■ Sianliha ■ Lampaanliha

^{*)} v. 2021 alusta Heinävesi siirtyi Pohjois-Karjalan maakuntaan ja Joroinen Pohjois-Savon maakuntaan
Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Alueittainen lihantuotanto

Naudan-, sian- ja lampaanlihan tuotanto (kg) kunnittain Etelä-Savossa v. 2021

Kunta	Nauta	Sika	Lammas
Enonkoski	148 292
Hirvensalmi	187 668
Juva	301 195	..	5 519
Kangasniemi	174 264	287 630	3 918
Mikkeli	529 700	..	3 815
Mäntyharju	156 998	..	4 180
Pertunmaa	49 318	..	910
Pieksämäki	164 772
Puumala	58 050
Rantasalmi	1 079 146	..	11 659
Savonlinna	513 890	101 594	15 887
Sulkava	375 214
Yhteensä	3 730 000	640 000	60 000

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen.

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Aluettainen lihantuotanto

Puutarhatuotanto

Avomaavihannestuotanto Etelä-Savossa v. 2021

- Avomaalla vihanneksia tuotti 76 yritystä (5,5 % koko maan yrityksistä).
- Sadon määrä oli 4,8 milj. kg, mikä on huomattavasti vähemmän kuin v. 2020 (11,6 milj. kg).
- Joroinen ja Heinävesi siirtyivät Etelä-Savon maakunnasta pois v. 2021 alussa.
- Tarhaherne oli yleisin viljelykasvi ja sitä viljeltiin 32 yrityksessä.
- Salaattia viljeli 14 yritystä 83 hehtaarilla tuottaen 1,1 milj. kg:n sadon.
- Porkkanaa viljeli 12 yritystä 65 hehtaarilla tuottaen 1,3 milj. kg:n sadon.
- Etelä-Savossa tuotettiin yli puolet koko maan kiinankaalista, yhteensä 640 000 kg.

Puutarhatuotanto Etelä-Savossa v. 2021

	Yrityksiä, kpl	Pinta-ala, ha	Sato, kg
Vihannesviljely avomaalla	76	462	4 766 000
Kasvihuonetuotanto	12	1,2	..
- vihannekset	9	..	169 000
- ruukkuvihannekset	2
- marjat	1
Marjanviljely avomaalla	142	587	1 469 000
Hedelmänviljely avomaalla	29	28	58 000

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi
tai se on salassapidon säännön alainen
Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Puutarhatilastot.

Avomaan vihannestuotannon yritysten lukumäärä, pinta-ala ja sato koko maassa ja Etelä-Savossa 2021

	Koko maa	Etelä-Savo
Yritysten lukumäärä, kpl	1 383	76
Pinta-ala, ha	11 435	462
Sato, 1 000 kg	173 934	4 766

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Puutarhatilastot.

Kasvihuonevihannestuotannon yritysten lukumäärä, kasvihuoneala ja sato koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

	Koko maa	Etelä-Savo
Yrityksiä, kpl	381	9
Kasvihuoneala, 1 000 m ²	2 083	12
Sato, 1 000 kg	97 686	169

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Puutarhatilastot.

Marjojen ja hedelmien tuotanto

Marjojen tuotanto Etelä-Savossa v. 2021

- Marjantuotantoyrityksiä 142 kpl (koko maa 1 582 kpl).
- Maakunnasta saatiin 7,5 % koko maan marjasadosta.
- Eniten tuotettiin mansikkaa, yli 1,1 milj. kg (6,9 % koko maan sadosta).
- Pensasmustikkaa tuotettiin 19,8 % ja punaherukkaa 17,8 % koko maan sadosta.

Avomaan marjantuotanto koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

	Koko maa	Etelä-Savo
Yritykset, kpl	1 582	142
Pinta-ala, ha	7 260	587
Sato, 1 000 kg	19 682	1 469

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Puutarhatilastot.

Avomaan marjantuotannon sato (kg) koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

Marjakasvi	Koko maa	Etelä-Savo	Etelä-Savon osuus, %
Mansikka	16 208 000	1 115 000	6,9
Mustaherukka	1 292 000	148 000	11,5
Punaherukka	292 000	52 000	17,8
Valkoherukka	57 000	4 000	7,0
Vadelma ja mesivadelma	1 462 000	108 000	7,4
Karviainen	49 000	2 000	4,1
Pensasmustikka	187 000	37 000	19,8
Tyrni	25 000	0	0
Marja-aronia	63 000	..	
Muut marjakasvit	46 000	1 000	2,2
Marjat yhteensä	19 682 000	1 469 000	7,5

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Puutarhatilastot.

Avomaan hedelmäntuotannon yritysten lukumäärä, pinta-ala ja sato koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

	Koko maa	Etelä-Savo	Etelä-Savon osuus, %
Yrityksiä, kpl	349	29	8,3
- omena	310	26	8,4
- muut hedelmät	100	8	8
Pinta-ala, ha	730	28	3,8
- omena	672	25	3,7
- muut hedelmät	58	2	3,4
Sato, kg	8 179 000	58 000	0,7
- omena	7 930 000	57 000	0,7
- muut hedelmät	248 000	1 000	0,4

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus. Puutarhatilastot.

Luomutuotanto

Luomutuotanto Etelä-Savossa v. 2021

- Luomumaatiloja 236 kpl (4,8 % koko maan tiloista).
- Luomupeltoala 11 836 ha (3,6 % koko maan luomupelloista).
- Luomupeltojen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta 18,5 %.
- Luomusipulin tuotantoalasta 42,6 % oli Etelä-Savossa.
- Luomuporkkanan ja luomukaalin viljelyalasta viidesosa oli Etelä-Savossa.

Luomuviljelty peltoala ja luomumaatilojen lukumäärä koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^{**}
Peltoala koko maa, ha ^{*)}	240 614	259 451	296 645	306 756	314 656	327 736
Peltoala Etelä-Savo, ha ^{*)}	10 713	11 557	12 522	12 983	12 964	11 836
Luomumaatilat koko maa, kpl	4 415	4 587	5 039	5 039	5 009	4 911
Luomumaatilat Etelä-Savo, kpl	267	253	277	277	265	236

^{*)} sisältää luomuhyväksytyn alan ja siirtymävaiheen alan (alaa viljellään luonnonmukaisesti, mutta satoa ei vielä voida markkinoida luomutuotteena)

^{**)} v. 2021 alusta Heinävesi siirtyi Pohjois-Karjalan maakuntaan ja Joroinen Pohjois-Savon maakuntaan

Lähde: Ruokavirasto: Luomuvalvonnan tilastot ja tietohaut

Perunan ja tärkeimpien puutarhakasvien luomuhyväksytyt tuotantoalat koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

Kasvi	Koko maa, ha	Etelä-Savo		
		ha	%	Osuus koko maan luomuhyväksytystä tuotantoalasta, %
Peruna	652,0	11	9,9	1,7
Porkkana	85,3	17,9	16,2	21,0
Sipuli	25,1	10,7	9,7	42,6
Kaalit	40,6	8,5	7,7	20,9
Tarhaherne	644,1	2,2	2,0	0,3
Mansikka	219,1	28,2	25,5	12,9
Mustaherukka	400,5	7,4	6,7	1,8
Vadelma	23,8	1,5	1,4	6,3
Omena	66,7	2,6	2,3	3,9
Muut marjat ja hedelmät	180,2	4,6	4,2	2,6
Muut puutarhakasvit	237,5	16,1	14,5	6,8
Yhteensä	1 921,10	110,7	100	5,7

Lähde: Ruokavirasto: Luomuvälvönnän tilastot ja tietohaut

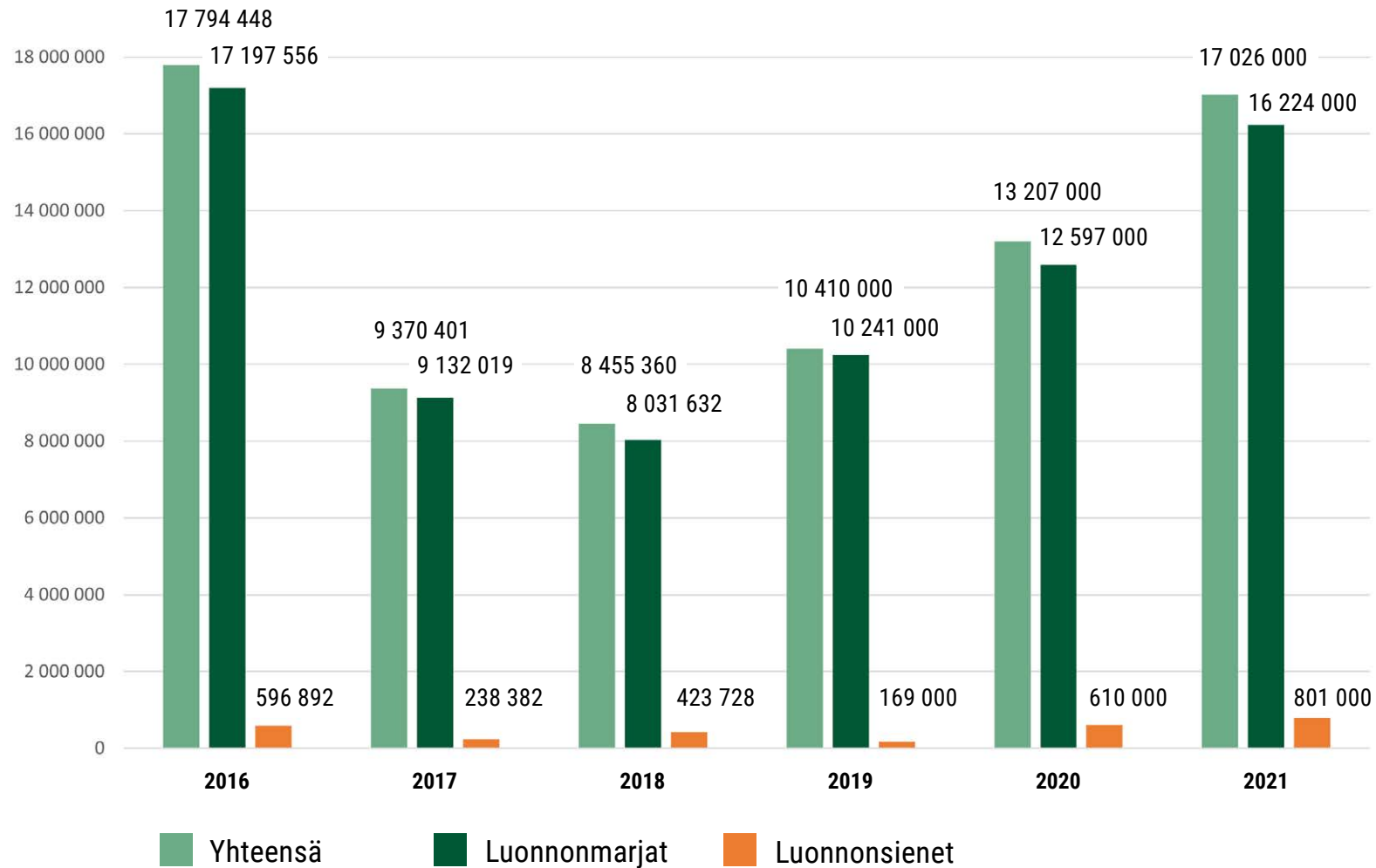
Luonnonmarjat ja -sienet

Luonnonmarjojen ja -sienien kauppantulomäärissä oli alueellista vaihtelua v.2021

- Lapin alueelta saatiin kolme neljäsosaa lakoista (169 200 kg).
- Puolukkaa poimittiin kauppaan lähes 6 milj. kg Länsi-Suomesta ja reilu 3 milj. kg Itä-Suomesta.
- Lapista tuli mustikkaa kauppaan puolet koko maan määrästä (2,623 milj. kg) ja Itä-Suomen ja Oulun ja Kainuun alueilta molemmista reilu 1 milj. kiloa.
- Karpalokiloista reilusti yli puolet saatiin kauppoihin Itä-Suomesta (17 800 kg).
- Luonnonsienistä 94 % poimittiin Itä-Suomen alueelta.

Luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomäärät (kg) koko maassa v. 2016-2021

Lähde: Maaseutuvirasto. Marsi 2016-2017. Luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomäärät. Ruokavirasto. Marsi 2018-2021. Luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomäärät.

Luonnonsienien kauppantulomäärät (kg) koko maassa ja alueittain*) v. 2021

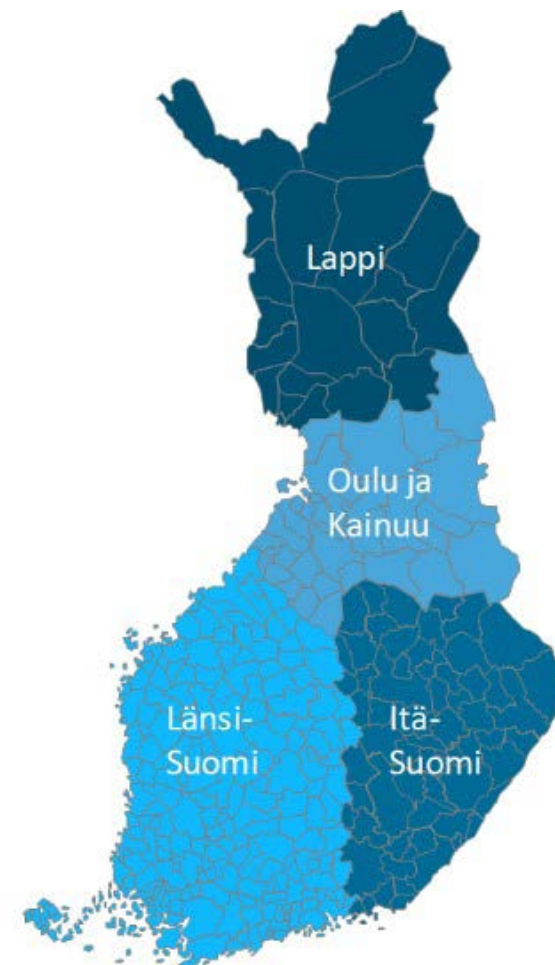
Luonnonsienilaji	Länsi-Suomi	Itä-Suomi	Koko maa yhteensä
Keltavahvero	1 600	13 200	15 200
Herkkutatit	-	665 300	672 400
Haaparousku	...	53 800	56 400
Kangarousku	...	16 100	21 300
Karvarousku	-
Suppilovahvero	19 700	...	25 000
Korvasieni	-	4 000	10 200
Mustatorvisieni	-	-	...
Lampaankääpä	-	-	...
Muut sienet	-	-	-
Yhteensä	21 000	752 000	801 000

*) Oulu ja Kainuun sekä Lapin alueilla luonnonsienien osalta ei ole ollut kauppantuloa tai toimijoita on ollut alle kolme

... alle kolme toimijaa

- ei kauppantuloa

Lähde: Ruokavirasto. Marsi 2021. Luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomäärät 2021

Kuva: Ruokavirasto. Marsi 2021. Luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomäärät 2021. Suomen alueellinen jako tilastoissa.

Kalastus ja kalanviljely

Kaupallinen kalastus Etelä-Savossa v. 2021

- I-ryhmän ammattikalastajia 47 (koko maassa 314).
- Kalasaalis 1,2 milj. kg (23,6 % sisävesien kalasaaliista).
- Muikun saalismäärä 0,9 milj. kg (45,3 % sisävesien saalismäärästä).
- Muikun mätiä 1 000 kg (25 % sisävesien mätisaaliista).
- Kaupallisen kalastuksen saaliin arvo 2,75 milj.€ (18,4 % sisävesien kalasaaliiden arvosta).

Kalastus- ja kalanviljely-yritysten toimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto Etelä-Savossa v. 2020

	Toimipaikat, kpl	Henkilöstö, htv	Liikevaihto, 1 000 eur
Kalastus	21	11	1 232
Kalanviljely	14	18	1 951
Yhteensä	35	29	3 183

Lähde: Tilastokeskus. Yritystilastot 2020

Kaupallisen kalastuksen saalis sisävesialueilla kalalajeittain koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021

Kalalaji	Saalis, 1 000 kg		Etelä-Savon osuus, %
	Koko maa	Etelä-Savo	
Muikku	1 995	904	45,3
Siika	152	2	1,3
Kuha	926	77	8,3
Ahven	266	14	5,3
Hauki	258	17	6,6
Made	61	7	11,5
Särki	444	71	16,0
Lahna	402	94	23,4
Kuore	245	7	2,9
Taimen	12	0	0,0
Lohi	19	0	0,0
Ankerias	0	0	0,0
Muut kalat	332	12	3,6
Kalat yhteensä	5 112	1 205	23,6

SVT: Luonnonvarakeskus, Kaupallinen kalastus sisävesillä

Riistasaalis

Metsästysmääriä Etelä-Savossa v. 2021

- Metsäjäniksiä ja rusakoita metsästettiin 9 200 kpl (koko maa 163 200 kpl).
- Hirviä kaadettiin 3 028 kpl (koko maa 42 484 kpl).
- Kanadanhanhia pyydettiin 700 kpl (koko maa 4 300 kpl).
- Metsästävässä kävi 10 600 henkilöä (koko maa 197 200).

Riistasaaliin määrä ja nimellisarvo koko maassa v. 2021^{*)}

Riistasaalis	kpl	kg	Nimellisarvo, 1000 eur
Jänikset	163 200	337 000	8 974
Majavat	3 700	47 000	185
Hirvi	42 484	5 769 000	41 167
Muut hirvieläimet	84 934	3 838 000	18 513
Karhu	386	30 000	446
Villisika	1 413	113 000	1 130
Vesilinnut	288 900	16 300	3 124
Metsäkanalinnut	226 400	162 000	6 304
Muut riistalinnut	288 900	95 000	1 585
Yhteensä	1 110 400	1 055 300	77 360

^{*)} ei alueittaisia tietoja

Lähde: Luonnonvarakeskus. Metsästys.

Riistasaalis koko maassa ja Etelä-Savossa v. 2021^{*)}

Riistasaalis	Koko maa	Etelä-Savo	
	kpl	kpl	%
Metsäjänis	90 500	4 100	4,5
Rusakko	72 700	5 100	7,0
Majavat	3 700	400	10,8
Hirvi	42 484	3 028	7,1
Valkohäntäpeura	74 243	319	0,4
Metsäkauris	21 973	307	1,4
Villisika	1 413	39	2,8
Karhu	389	33	8,5
Metsähanhi	305	15	4,9
Kanadanhanhi	4 300	700	16,3
Haapana	3 389	65	1,9
Tavi ja heinätavi	71 800	700	1
Sinisorsa	186 700	8 600	4,6
Telkkä	19 000	100	0,5
Pyy	38 100	400	1
Teeri	140 300	2 100	1,5
Metso	27 900	500	1,8
Peltopyy	6 333	40	0,6
Fasaani	23 600	800	3,4
Sepelkyyhky	256 700	10 500	4,1
Lehtokurppa	2 200	100	4,5

^{*)} Hirvieläin-, muu sorkkaeläin-, suurpeto-, hylje- ja kanisaalismäärät sekä muut ilmoitusvelvollisuuden piirissä olevat lajit ovat Suomen riistakeskuksen ilmoittamia. Hirvi-, valkohäntäpeura-, metsäpeura-, kuusipeura- ja metsäkaurissaaliit sekä vuoden 2021 kanisaalis ilmoitettu metsästysvuodelle. Luvanvaraiset ja ilmoitusvelvollisuuden piirissä olevat lajit (hirvieläimet, suurpedot jne.) on raportoitu yksilön tarkkuudella. Muut lajit on raportoitu 100 yksilön tarkkuudella.

Lähde: Luonnonvarakeskus. Metsästys.

Ravitsemispalvelut

Ravitsemispalvelut Etelä-Savossa v. 2020

- Ravitsemisalan yritysten toimipaikkoja 341 kpl.
- Julkisia ammattikeittiötä 168 kpl.
- Annosmäärä 20,2 miljoonaa.
- Ravitsemisalalla yritysten toimipaikkojen henkilöstön ja liikevaihdon määrä on laskenut viime vuosina.

Ravitsemisalan yritysten toimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto Etelä-Savossa v. 2020

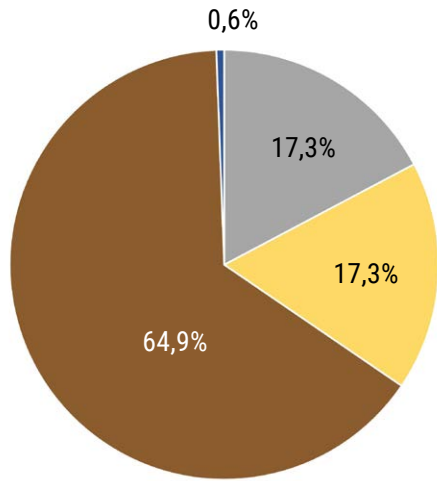
	Toimipaikat, kpl	Henkilöstö, htv	Liikevaihto, 1 000 eur
Ravintolat	108	351	33 614
Kahvila-ravintolat	105	406	39 795
Ruokakioskit	16	32	2 682
Pitopalvelu	26	18	1 947
Henkilöstö- ja laitos- ruokalot	20	28	2 345
Olut- ja drinkkibaarit	13	24	3 007
Kahvilat ja kahvibaarit	53	135	9 724
Yhteensä	341	995	93 115

Lähde: Tilastokeskus. Yritystilastot 2020

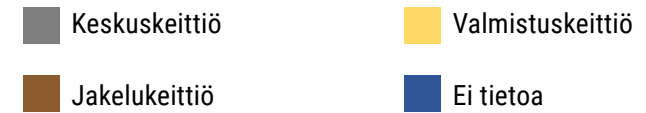
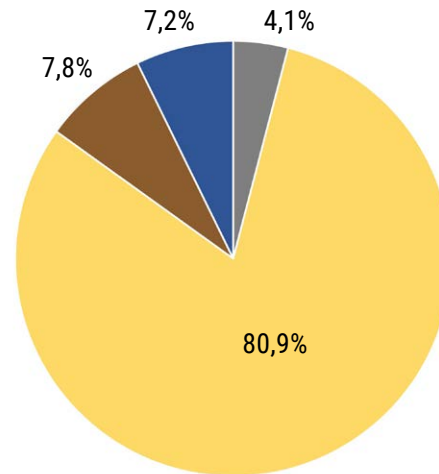

Ammattikeittiöt keittiötyypin mukaan Etelä-Savossa v. 2020

Julkiset ammattikeittiöt

Yksityiset ammattikeittiöt

Lähde: Taloustutkimus Oy, Horeca-rekisteri 2020

Ammattikeittiöiden lukumäärä ja annosmäärät Etelä-Savossa eri omistajatahojen mukaan v. 2020 pl. jakelukeittiöt

Omistajataho	Ammattikeittiöt, kpl	Annosmäärä	
		kpl	%
Osakeyhtiö tai yksityinen liikkeenharjoittaja	257	7 981 300	39,5
Kunta, kaupunki, kuntainliitto tai maakunta	58	8 622 350	42,7
Yhteisö tai säätiö	32	1 552 775	7,7
Osuustoiminta	15	1 482 875	7,3
Ei tietoa	13	561 600	2,8
Yhteensä	379	20 200 900	100

Tilastotietoja Etelä-Savon ruokasektorista – Tiivistelmä

Tutustu koko tilastojulkaisuun tästä

Uudistuva ja kasvava Etelä-Savon ruoka-ala - URAKKA -hanke

12.12.2022

www.xamk.fi/urakka